

1. Õigus konfidentsiaalsele konsultatsioonile advokaadiga ja õigusabile ülekuulamise ajal

A. Millal?

- Teil on õigus konfidentsiaalsele konsultatsioonile advokaadiga enne ülekuulamist ja õigusabile ülekuulamise ajal.
- Kui asjaolud, millega seoses teid üle kuulatakse, on karistatavad vangistusega, kehtib punktis C toodud menetluskord.

B. Milline advokaat?

- Teil on õigus konsulteerida enda valitud advokaadiga.
- Teatud juriidilistel juhtudel, võite nõuda tasuta või osalise tasuga advokaati
- õigusabi süsteemi kaudu. Teil on õigus nõuda blanketti, mis võtab need tingimused kokku. Seejärel tuleb teil küsida advokaadi määramist advokatuuri õigusabi kontorist (*bureau d'aide juridique du Barreau*).

C. Millisel moel leiab aset konfidentsiaalne konsultatsioon?

Kui teile on saadetud kirjalik kutse, milles loetletakse punktides 1 kuni 4 märgitud õigused ja eeldatakse, et olete enne ülekuulamisele ilmumist advokaadiga konsulteerinud:

- siis puudub teil õigus nõuda ülekuulamisaja edasilükkamist, sest teil on juba olnud võimalus advokaadiga konsulteerida.
- Kui te ei taotle advokaadi abi, tuleb teid enne ülekuulamise algust teavitada teie õigusest vaikida (vt ka p 3).

Kui teile pole kirjalikku kutset saadetud või teile on saadetud mittetäielik kirjalik kutse:

- Teil on õigus nõuda ülekuulamise edasilükkamist hilisemale kuupäevale või ajale vaid ühel korral, et saaksite
- advokaadiga konsulteerida.
- Teil on õigus valida konsultatsiooniks telefonivestlust advokaadiga, pärast mida võib ülekuulamine alata.
- Teil on õigus oodata advokaadi kohalejõudmist.

D. Õigusabi ülekuulamise ajal

Teie advokaat tagab järgmise:

- et austatakse teie õigust vaikida ja teie õigust ennast mitte inkrimineerida;
- et teid koheldakse ülekuulamise ajal hästi ja et teid ei sunnita millekski või teile ei avaldata lubamatut survet;
- et teid informeeritaks teie õigustest ja et ülekuulamine leiaks aset seaduslikult.

Kui teie advokaadil on selles osas kommentaare, on tal õigus lasta need koheselt protokollile lisada. Teie advokaat võib paluda eriküsitluse läbiviimist või kellegi konkreetse isiku ülekuulamist. Ta võib küsida selgitusi esitatavate küsimuste kohta. Ta võib esitada kommentaare uurimise ja ülekuulamise kohta. Tal pole lubatud teie asemel vastata ega ülekuulamist takistada.

E. Kas ma võin sellest õigusest loobuda?

Te pole kohustatud taotlema võimalust advokaadiga konsulteerida või temalt abi saada.

Võite sellest õigusest loobuda vabatahtlikult ja pärast järelemõtlemist juhul kui:

- olete täisealine;
- olete allkirjastanud ja dateerinud vastavasisulise dokumendi.

2. Lühikokkuvõtte faktidest

- Teil on õigus saada kokkuvõtte selgitus asjaolude kohta, millega seoses teid üle kuulatakse.

3. Õigus vaikida

- Mitte mingil juhul ei lasu teil kohustust ennast inkrimineerida.
- Pärast oma isiku tuvastamist, võite valida ütluse andmise, vastata küsitud küsimustele või vaikida.

4. Muud õigused ülekuulamise ajal

Ülekuulamine ise algab mitme infovahetusega. Lisaks lühikokkuvõttele faktidest ja õigusele vaikida, öeldakse teile, et:

- teil on õigus nõuda, et kõik teilt küsitud küsimused ja teie poolt antud vastused jäädvustataks antud kujul;
- te võite nõuda mingit konkreetset küsitlust või mingi konkreetse isiku ülekuulamist;

- teie ütlusi võidakse kasutada kohtus asitõenditena.
- te pole vahi all ja te võite igal ajal lahkuda.
- ülekuulamise ajal võite kasutada mistahes teie valduses olevaid dokumente eeldusel, et ülekuulamist ei ole selle tegemiseks vaja edasi lükata. Teil on õigus nõuda, et ülekuulamise ajal või sellele järgnevalt lisataks nimetatud dokumendid kirjalikule protokollile või esitataks kohtu sekretärile.

5. Ülekuulamise lõpus

Ülekuulamise lõpus antakse teile lugeda ülekuulamise tekst. Teil on õigus nõuda selle ettelugemist.

Teilt küsitakse, kas soovite teha oma ütlustesse mingeid muudatusi või midagi selgitada.

6. Tõlgi abi kasutamine

- Juhul kui teie emakeel erineb menetluses kasutatavast keelest, kutsutakse teile ülekuulamise ajaks appi vandetõlk. See abi on tasuta.
- Teilt võidakse paluda teha oma enda
- ütlusest märkmeid oma emakeeles.

Te võite selle õiguste selgituse alles hoida.